Άρθρο 4 : Διαδικασία παραλαβής και αξιολόγησης προσφορών - Ενστάσεις

Σύμφωνα και με την παρ.3 του άρθρου 6 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 4ης Δεκεμβρίου 2012 (ΦΕΚ 237 Α/5.12.2012) «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων αρμοδιότητας των Υπουργείων... και λοιπές διατάξεις», η διαδικασία παραλαβής και αξιολόγησης των προσφορών θα διενεργηθεί ως εξής:

4.1 Η έναρξη της δημόσιας συνεδρίασης κηρύσσεται, από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, κατά την ώρα λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών του άρθρου 14 της παρούσας, οπότε η Επιτροπή παραλαμβάνει τους φακέλους συμμετοχής που υποβλήθηκαν ή απεστάλησαν στο Πρωτόκολλο. Σε περίπτωση αθρόας προσέλευσης διαγωνιζομένων στο Πρωτόκολλο κατά την ώρα λήξης της προθεσμίας, με ευθύνη της Επιτροπής θα πρωτοκολλούνται και θα παραλαμβάνονται οι φάκελοι συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων που προσήλθαν στο Πρωτόκολλο **εγκαίρως**, δηλαδή πριν την ώρα λήξης της προθεσμίας.

4.2 Κατά τη συνεδρίασή της η Επιτροπή, ελέγχει κατ΄ αρχάς την εμπρόθεσμη κατάθεση του φακέλου συμμετοχής και την υποβολή της οικονομικής προσφοράς σε σφραγισμένο φάκελο κατά το άρθρο 3.1, **αριθμεί** και **μονογράφει** όλους τους φακέλους συμμετοχής, καθώς και τους περιεχόμενους σε αυτούς φακέλους. Κατόπιν ανοίγει τους φακέλους των "Δικαιολογητικών Συμμετοχής" όλων των Διαγωνιζομένων, μονογράφει τα στοιχεία τους και ελέγχει για κάθε έναν την έγκυρη συμμετοχή του, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας, δηλαδή:

α- την πληρότητα του φακέλου "Δικαιολογητικών Συμμετοχής" κατά το άρθρο 21,
β- το δικαίωμα συμμετοχής του στη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 18,
γ- την εκπλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής του άρθρου 19,
δ- την ύπαρξη της τυχόν επιπλέον ζητούμενης ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας κατά το άρθρο 20.[i]

Σε περίπτωση διακοπής της δημόσιας συνεδρίασης, η διαδικασία ελέγχου συνεχίζεται τις αμέσως επόμενες ημέρες. Σχετικώς εκδίδεται και τοιχοκολλείται γραπτή ανακοίνωση του Προέδρου για την ημερομηνία και ώρα της επόμενης δημόσιας συνεδρίασης. Για τη διακοπή της συνεδρίασης και την έκδοση της ανακοίνωσης γίνεται μνεία στο **Πρακτικό Ι** της Επιτροπής.

4.3 Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των φακέλων «Δικαιολογητικών Συμμετοχής» όλων των διαγωνιζόμενων, ο Πρόεδρος της Επιτροπής συντάσσει πίνακα με:

α- τους διαγωνιζόμενους που η συμμετοχή τους κρίθηκε παραδεκτή και επιπλέον κρίθηκαν κατάλληλοι για την συμμετοχή στο επόμενο στάδιο και
β- αυτούς που αποκλείσθηκαν, με συνοπτική αναφορά στο λόγο του αποκλεισμού τους.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής αποστέλλει στη συνέχεια τον Πίνακα μέσω fax ή e-mail προς όλους τους διαγωνιζόμενους.

Κατά του ανωτέρω Πίνακα, ο οποίος έχει αμιγώς ενημερωτικό χαρακτήρα, **δεν προβλέπεται και δεν επιτρέπεται η υποβολή ενστάσεων**, οι οποίες υποβάλλονται στο τέλος και της διαδικασίας αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, κατά του **Πρακτικού Ι** της Επιτροπής.

Στο **Πρακτικό Ι** της Επιτροπής καταχωρούνται, σύμφωνα με την αρίθμηση των φακέλων, η επωνυμία του διαγωνιζόμενου, η τάξη και η κατηγορία κάθε πτυχίου, ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος, καθώς και τα λοιπά στοιχεία που απαιτεί η Προκήρυξη, όπως η εγγυητική επιστολή συμμετοχής κ.λπ., και περιγράφεται η αιτιολογημένη κρίση της Επιτροπής περί των λόγων αποκλεισμού των διαγωνιζομένων που δεν πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις έγκυρης συμμετοχής στο διαγωνισμό[ii].

Οι Φάκελοι της Τεχνικής και Οικονομικής Προσφοράς των διαγωνιζομένων που αποκλείσθηκαν (για οποιονδήποτε λόγο) κατά τα ανωτέρω παραμένουν

σφραγισμένοι και φυλάσσονται με μέριμνα της Επιτροπής, έως ότου παρέλθει η σχετική προθεσμία ή ενδεχομένως οι αποκλεισθέντες δηλώσουν εγγράφως ότι παραιτούνται του δικαιώματος υποβολής ενστάσεων. Εφόσον τρέχουν προθεσμίες προσβολής ή ασκηθούν προσφυγές σε διοικητικά ή δικαστικά όργανα, οι εν λόγω φάκελοι κρατούνται φυλασσόμενοι επί όσο χρόνο απαιτείται για τις ανάγκες της αποδεικτικής διαδικασίας. Σχετικά με τις συνθήκες φύλαξης των φακέλων ισχύει η απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Δ17γ/04/157/ΦΝ/ 439.3/ 18-10-2006 (ΦΕΚ Β΄1561).

4.4 Μετά την ολοκλήρωση του σταδίου ελέγχου και αξιολόγησης των φακέλων "Δικαιολογητικών Συμμετοχής", την ίδια ημέρα, ή, αν αυτό δεν είναι εφικτό, σε μία από τις αμέσως επόμενες εργάσιμες, η οποία γνωστοποιείται σε όλους τους διαγωνιζόμενους (και αυτούς που αποκλείσθηκαν), η Επιτροπή ανοίγει σε δημόσια συνεδρίαση τους φακέλους "Τεχνικής Προσφοράς" των διαγωνιζομένων που δεν αποκλείστηκαν στη φάση ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής, μονογράφει τα περιεχόμενα κάθε φακέλου και τα καταγράφει στο **Πρακτικό Ι.**
Εν συνεχεία σε κλειστές συνεδριάσεις της η Επιτροπή ελέγχει, κρίνει και αξιολογεί τις "Τεχνικές Προσφορές" και τις βαθμολογεί με τα κριτήρια αξιολόγησης της παραγράφου 22.1.1 της παρούσας, ολοκληρώνοντας το **Πρακτικό Ι**.

Στο **Πρακτικό Ι** συναρτώνται πίνακες με τις βαθμολογίες των διαγωνιζομένων επί του καθενός κριτηρίου και αναγράφουν την τελική βαθμολογία κάθε Τεχνικής Προσφοράς, με συνοπτική αιτιολόγηση της βαθμολογίας, η οποία αιτιολόγηση στηρίζεται στο περιεχόμενο των φακέλων της τεχνικής προσφοράς των διαγωνιζομένων.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής **ανακοινώνει** το **Πρακτικό Ι** με:

α- τοιχοκόλλησή του στον πίνακα ανακοινώσεων της υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό και

β- αποστολή σχετικής γραπτής ανακοίνωσης προς όλους τους διαγωνιζόμενους. Στην ανακοίνωση καθορίζεται η μέρα λήξης της προθεσμίας υποβολής ενστάσεων και το όργανο ή Υπηρεσία ενώπιον του οποίου υποβάλλονται και απευθύνονται. Αντίγραφο του πρακτικού χορηγείται αυθημερόν στα γραφεία της Υπηρεσίας στους διαγωνιζόμενους, χωρίς αίτηση ή έλεγχο της πληρεξουσιότητας των απεσταλμένων τους [iii].

Καθυστέρηση περί την αποστολή ή την παραλαβή δεν έχει συνέπειες στην έναρξη της προθεσμίας.

Οι ενστάσεις αφορούν τόσο τη φάση του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής, όσο και τη φάση αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Εφόσον οι αποκλεισθέντες στη φάση των δικαιολογητικών συμμετοχής ασκήσουν ένσταση κατά του αποκλεισμού τους, μπορούν να συμπεριλάβουν σε αυτή και λόγους που αφορούν τη βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών των λοιπών διαγωνιζομένων. Στην περίπτωση αυτή οι λόγοι που αφορούν τη βαθμολόγηση εξετάζονται μόνο αν γίνουν δεκτές οι αιτιάσεις κατά του αποκλεισμού τους.

Οι ενστάσεις κατατίθενται στην Υπηρεσία Πρωτοκόλλου της Υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό, υπόψη του Προέδρου της Επιτροπής και απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή. Η Επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της επί των λόγων της ένστασης και την υποβάλλει, μαζί με το Πρακτικό Ι στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία αποφασίζει σχετικά.

Εφόσον:

α) ασκηθεί ένσταση κατά διαγωνιζομένου που έγινε δεκτός στη φάση του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και κριθεί αυτός αποκλειστέος, η Προϊσταμένη Αρχή διαμορφώνει ανάλογα το Πρακτικό Ι.

β) ασκηθεί και γίνει δεκτή ένσταση από αποκλεισθέντα στη φάση των δικαιολογητικών συμμετοχής, η Προϊσταμένη Αρχή με την απόφασή της

αναπέμπει το Πρακτικό Ι στην Επιτροπή, προκειμένου να αποσφραγίσει, σε δημόσια συνεδρίαση κατά τα ανωτέρω, και να βαθμολογήσει την τεχνική του προσφορά και να τον κατατάξει ανάλογα στη σειρά των διαγωνιζομένων, συντάσσοντας νέο (διορθωτικό – συμπληρωματικό) Πρακτικό.

γ) ασκηθεί και γίνει δεκτή ένσταση κατά της βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών, η Π.Α. αναπέμπει το Πρακτικό Ι στην Επιτροπή, με συγκεκριμένες παρατηρήσεις για τις πλημμέλειες της βαθμολόγησης. Η Επιτροπή αναβαθμολογεί τις τεχνικές προσφορές, συντάσσοντας νέο (διορθωτικό – συμπληρωματικό) Πρακτικό, αφού λάβει υπόψη της τις παρατηρήσεις της Π.Α.

4.5 Μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών[iv], η Επιτροπή καλεί εγγράφως σε δημόσια συνεδρίαση τους διαγωνιζόμενους, που οι τεχνικές τους προσφορές κρίθηκαν παραδεκτές. Η ημέρα διεξαγωγής της δημόσιας συνεδρίασης πρέπει να απέχει τουλάχιστον πέντε ημέρες, προθεσμία που αρχίζει από την επόμενη της κοινοποίησης της έγγραφης πρόσκλησης. Κατά την μέρα και ώρα της συνεδρίασης η Επιτροπή αποσφραγίζει τις "Οικονομικές Προσφορές", τις μονογράφει και καταχωρεί το περιεχόμενό τους στο **Πρακτικό ΙΙ**.

Οι οικονομικές προσφορές βαθμολογούνται εφόσον κριθούν **παραδεκτές. Παραδεκτές είναι οι οικονομικές προσφορές,** εφόσον:

α) Δεν δηλώνονται διαφορετικές ποσότητες φυσικού αντικειμένου από τις οριζόμενες στα τεύχη του διαγωνισμού ιδίως στην ανάλυση της προεκτιμώμενης αμοιβής[v].

β) Είναι συνταγμένες όπως ορίζει η παρ. 21.8 της παρούσας.

Ύστερα από τη βαθμολόγηση των παραδεκτών οικονομικών προσφορών και στάθμιση της βαθμολογίας της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς κάθε διαγωνιζόμενου, η Επιτροπή προσδιορίζει την πλέον συμφέρουσα προσφορά και καταγράφει τις ενέργειές της και την εισήγησή της για την ανάθεση, στο **Πρακτικό ΙΙ**. Σε περίπτωση που περισσότεροι διαγωνιζόμενοι έλαβαν την ίδια σταθμισμένη βαθμολογία, προκρίνεται η υποψήφιος με τη μεγαλύτερη βαθμολογία της "Τεχνικής Προσφοράς".

Μετά την ολοκλήρωσή του, το **Πρακτικό ΙΙ** τοιχοκολλείται, με μέριμνα του Προέδρου της Επιτροπής, στον Πίνακα Ανακοινώσεων της Υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό. Σχετική ανακοίνωση, στην οποία καθορίζεται η ημέρα λήξης της προθεσμίας υποβολής ενστάσεων και το αρμόδιο όργανο ή Υπηρεσία για την υποβολή τους, αποστέλλεται στους διαγωνιζόμενους που δεν αποκλείσθηκαν σε προηγούμενα στάδια.
Αντίγραφο του πρακτικού χορηγείται αυθημερόν στα γραφεία της Υπηρεσίας στους διαγωνιζόμενους, χωρίς αίτηση ή έλεγχο της πληρεξουσιότητας των απεσταλμένων τους[14].
Καθυστέρηση περί την αποστολή ή την παραλαβή δεν έχει συνέπειες στην έναρξη της προθεσμίας.

Εφόσον κατά του Πρακτικού ΙΙ υποβληθούν ενστάσεις, η Επιτροπή γνωμοδοτεί σχετικά και εισηγείται στην Προϊσταμένη Αρχή την ανάθεση της σύμβασης στον διαγωνιζόμενο που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 22.2 της παρούσας.

4.6 Διευκρινίσεις υποβληθέντων εγγράφων

Πριν αποφασίσει τον αποκλεισμό διαγωνιζομένου για λόγους που αφορούν την πληρότητα του φακέλου **"Δικαιολογητικών Συμμετοχής"** και νομιμότητα των σχετικών δικαιολογητικών, η Επιτροπή υποχρεούται, τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης, να καλέσει με κάθε πρόσφορο μέσο τους διαγωνιζόμενους να "αποσαφηνίσουν" ή να "συμπληρώσουν" τα υποβληθέντα στοιχεία του φακέλου, μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία.

Τα μόνα στοιχεία, τα οποία δεν επιδέχονται συμπλήρωση είναι εκείνα για τα οποία υπάρχει σαφής αναφορά στη παρούσα προκήρυξη ότι αποτελούν αιτία αποκλεισμού.
Ως "αποσαφήνιση" νοείται η χορήγηση διευκρινίσεων για το περιεχόμενο εγγράφων που ήδη υποβλήθηκαν. Ως "συμπλήρωση" των υποβληθέντων στοιχείων νοείται και η προσκόμιση νέων στοιχείων, εφόσον αποδεικνύουν, σε συνδυασμό με ήδη υποβληθέντα στοιχεία του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής τη συνδρομή κάποιας από τις προϋποθέσεις της παρούσας.

Η Επιτροπή δικαιούται να ζητήσει απευθείας πληροφορίες από τους αναφερόμενους στους σχετικούς Πίνακες εργοδότες των διαγωνιζομένων, προκειμένου να συνεκτιμήσει και επαληθεύσει, κατά τον έλεγχο της καταλληλότητας των διαγωνιζομένων, τα στοιχεία του άρθρου 20 της παρούσας.

Συμπληρώσεις ή διευκρινίσεις των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της **«Τεχνικής Προσφοράς»** δεν επιτρέπονται. Οι ασάφειες και ελλείψεις των στοιχείων αυτών εκτιμώνται για την βαθμολόγησή της. Η Επιτροπή πάντως δικαιούται να ζητήσει πληροφορίες από τους εργοδότες των διαγωνιζόμενων που δηλώνονται με την τεχνική προσφορά τους, προκειμένου να επαληθεύσει τα δηλούμενα στοιχεία, τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης έναντι αυτών.

Η **«Οικονομική Προσφορά»** των διαγωνιζομένων διορθώνεται και συμπληρώνεται από την Επιτροπή, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 21.8.

4.7 Κοινοποίηση εγγράφων της υπηρεσίας

Οι κοινοποιήσεις των εγγράφων της υπηρεσίας που αφορούν το διαγωνισμό, όπως ιδίως οι ανακοινώσεις για την τοιχοκόλληση των πρακτικών και για τη διεξαγωγή των δημοσίων συνεδριάσεων, τα πρακτικά και οι αποφάσεις της Π.Α. επί των ενστάσεων και της έγκρισης του αποτελέσματος του διαγωνισμού, γίνονται **με fax ή με e-mail.** [vi] Αντίγραφα των εγγράφων αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των πρακτικών εισηγήσεων, γνωμοδοτήσεων κλπ. που μνημονεύονται στο σώμα τους, χορηγούνται στους διαγωνιζόμενους, στα γραφεία της Υπηρεσίας, εφόσον ζητηθούν.

4.8 Ενστάσεις

Ενστάσεις κατά της Προκήρυξης και των τευχών του διαγωνισμού μπορούν να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 2.4, οι Ενδιαφερόμενοι που προμηθεύτηκαν τα τεύχη του διαγωνισμού.

Δικαίωμα υποβολής ενστάσεων κατά των Πρακτικών της Επιτροπής έχουν μόνο οι διαγωνιζόμενοι που συμμετέχουν στο αντίστοιχο στάδιο του διαγωνισμού ή οι αποκλεισθέντες απ' αυτό. Οι ενστάσεις απευθύνονται στον Πρόεδρο της Επιτροπής και ασκούνται με κατάθεσή τους στην Υπηρεσία Πρωτοκόλλου της Υπηρεσίας που διεξάγει το διαγωνισμό. Οι προθεσμίες υποβολής ενστάσεων αρχίζουν από την επόμενη της ημερομηνίας ανακοίνωσης της γνωστοποίησης τοιχοκόλλησης των πρακτικών και είναι οι ακόλουθες:

- κατά του Πρακτικού Ι, δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες
- κατά του Πρακτικού ΙΙ, πέντε (5) εργάσιμες ημέρες.

Επί των ενστάσεων αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή, μετά από σχετική γνώμη της Επιτροπής. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται με επιμέλεια του Προέδρου της Επιτροπής σε όλους τους διαγωνιζόμενους, που συμμετέχουν στο αντίστοιχο στάδιο ή αποκλείστηκαν από αυτό.

[i] **Αν με την προκήρυξη δεν ζητείται** να διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (κατά το άρθρο 20 της παρούσας) **διαγράφεται η φράση:**

«δ- την ύπαρξη της (τυχόν επιπλέον ζητούμενης) ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής καταλληλότητας κατά το άρθρο 20».

[ii] Εφιστάται η προσοχή της Επιτροπής στην περίπτωση αποκλεισμού λόγω έλλειψης της (τυχόν) ζητούμενης ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, περίπτωση κατά την οποία η αιτιολόγηση των λόγων αποκλεισμού πρέπει να είναι ιδιαίτερα καλά τεκμηριωμένη, ώστε να προληφθεί η έγερση ζητημάτων εγκυρότητας των διαδικασιών.

[iii] **Δεν απαγορεύεται η αποστολή του πρακτικού με fax ή με e-mail** στους διαγωνιζόμενους, εφόσον η υπηρεσία έχει τα μέσα και προτίθεται να το αποστείλει, ιδίως σε περιπτώσεις που οι διαγωνιζόμενοι δεν έχουν την έδρα τους στον τόπο της υπηρεσίας.

[iv] Σχετικά με το θέμα της οριστικοποίησης της βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών και τους κινδύνους που συνεπάγεται το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών ενώ ακόμα εκκρεμούν προσφυγές κατά της φάσης των τεχνικών προσφορών, βλέπετε την Εγκύκλιο **Ε15/07** του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

[v] Η τυχόν ρητή αναφορά της οικονομικής προσφοράς σε διαφορετικές ποσότητες μονάδων φυσικού αντικειμένου, από τις αναφερόμενες στο φάκελο του έργου έχει ως συνέπεια την αδυναμία συγκρισιμότητας των προσφορών. Θεμελιώδης υποχρέωση των διαγωνιζομένων είναι να δίνουν προσφορά στο ίδιο φυσικό αντικείμενο, δηλαδή αυτό που αναφέρεται στο ΦτΕ.

[vi] Ο νόμος παρέχει πάντως το δικαίωμα στην υπηρεσία να επιλέξει και το e-mail, ή το ταχυδρομείο.